

Likabehandlingsplan
och
plan mot kränkande behandling

Uppsala Enskilda Skola

Läsåret 2016-2017

Vision

Vi strävar efter en skola där alla känner sig trygga och accepterade.

Vi värnar mångfald, demokrati och mänskliga rättigheter.

Vi tolererar inga former av kränkande behandling. Alla ska känna sig lika mycket värda.

Alla ska få möjlighet till nya kunskaper och erfarenheter.

Inledning

På Uppsala Enskilda Skola arbetar vi målmedvetet för att motverka all form av diskriminering och kränkande behandling.

”Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet med svaga och utsatta är de värden som skolan skall gestalta och förmedla.”

(ur Lgr 11)

Vi strävar efter att vår likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling ska vara ett levande dokument och att innehållet i planen ska genomsyra all verksamhet på skolan och fritidshemmet. En förutsättning för det är att planen följs upp och utvärderas varje år. Därefter reviderar vi planen och sätter upp nya mål för läsåret.

Vårt arbete under läsåret för att uppnå de mål vi sätter upp i likabehandlingsplanen och planen mot kränkande behandling bygger på tre delar:

Främjande arbete – ett arbete som riktas mot alla och bedrivs utan förekommen anledning, och ska vara en naturlig del av det vardagliga arbetet i hela verksamheten. Det är ett arbete som syftar till att förstärka respekten för allas lika värde, och omfattar alla diskrimineringsgrunderna.

Förebyggande arbete – ett arbete som syftar till att avvärja risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling. Detta arbete omfattar endast de områden som vi i en kartläggning av verksamheten har sett som riskfaktorer.

Åtgärdande arbete – ett arbete som genast påbörjas om det framkommer signaler om att någon elev känner sig diskriminerad, trakasserad eller kränkt. Här har vi rutiner för hur vårt trygghetsteam tillsammans med klasslärare och fritidspersonal upptäcker, utreder, dokumenterar och utvärderar för att få stopp på kränkningarna och att förhindra att det upprepas.

Tidigare fanns barn- och elevskyddslagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Sedan 1 januari 2009 regleras likabehandlingsarbetet i två regelverk:

- Diskrimineringslagen
- 14 a kap i skollagen

Begrepp

Diskriminering är när skolan på osaklig grund behandlar en elev illa och sämre än andra elever. För att det ska gälla som diskriminering måste missgynnandet ha samband med:

- Kön
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionshinder
- Sexuell läggning
- Könsoverskridande identitet eller uttryck
- Ålder

Man skiljer mellan *direkt diskriminering* och *indirekt diskriminering*. Med *direkt diskriminering* menas att en elev missgynnas och det har direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna (se ovan). *Indirekt diskriminering* handlar om att skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringssätt som verkar neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på grund av diskrimineringsgrunderna.

Trakasserier och kränkande behandling har det gemensamt att det handlar om ett uppträdande som kränker en elevs värdighet. Det kan vara slag och knuffar, hot, svordomar och öknamn, utfrysning eller grimaser, eller texter, bilder, lappar, sms, msn osv.

Trakasserier måste ha ett samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsoverskridande identitet eller uttryck, eller ålder.

Kränkande behandling är uppträdande som kränker en annan elevs värdighet, men som inte har något samband med diskrimineringsgrunderna.

Kartläggning

Vi genomför en trivselenkät bland eleverna en gång per läsår (i början av vårterminen) och resultaten presenteras sedan för personal och elever. I trivselenkäten ingår en del som handlar om trygga och otrygga platser i och runt omkring skolan. Om detta blir det en särskild diskussion i elevrådet.

Uppsala kommun genomför varje år (på vårterminen) en trivselenkät för elever i åk 5 och för barn i åk 2-3 som går på fritids. Den del som gäller för fritids gäller som kartläggning av vår fritidsverksamhet.

De medarbetarsamtalen som rektor har, ger en bild stämningen i personalgruppen. Detta får också ett förtydligande genom den årliga arbetsmiljöundersökningen, som genomförs på vårterminen.

Nulägesanalys

Vi har under läsåret 16/17 207 elever på UES varav 182 elever är inskrivna i fritidsverksamheten.

På fritids är eleverna indelade i två grupper, Herr Nilsson och Lejonhjärta. Dessa grupper varvar ute- och innevistelse, för att det inte ska vara alltför många elever på samma utrymme. När eleverna går hem från fritids, antingen på egen hand eller hämtade av någon, måste de innan de lämnar skolan säga till personal.

Det är viktigt för oss att hålla en hög personaltäthet vid de tillfällen eleverna vistas utanför klassrummen. Det finns alltid vuxna ute på gården när eleverna har rast. Hur många beror på hur många elever som finns ute just då. I några klasser finns det elevassistenter vilka följer en elev under större delen av skoldagen.

Kartläggningen från vt-16 visade att:

Rent generellt visade kartläggningen på fortsatta positiva och mycket positiva resultat. Till exempel på frågan gällande om eleverna känner till skolans likabehandlingsplan hade andelen elever som svarat "Stämmer helt och hållet" samt "Stämmer ganska bra" ökat avsevärt (20%) i jämförelse med föregående läsår.

Utifrån de positiva resultaten ser vi fortsatta möjligheter till att utveckla skolans arbete kring likabehandling och trivsel i skolan.

Mål och riktade åtgärder för läsåret 2016-2017

Mål:

Öka elevernas delaktighet i arbetet med likabehandlingsplanens innehåll och på sådant sätt bibehålla trivseln och tryggheten i skolan och i fritidshemmet.

Åtgärder:

Främjande arbete:

Skola:

- Presentera elevversionen av likabehandlingsplanen.
- Återkommande lyfta innehållet i likabehandlingsplanen för eleverna.
- Koppla "Tillsammans-materialet" med likabehandlingsplanens innehåll.
- Ändra layout på värdegrundstavlor.
- Skapa egna filmer kring dilemman
- Använda filmer som underlag i diskussioner.
- Trygghetsvandring där det som dyker upp tas upp i elevrådet

Fritidshem:

- Presentera elevversionen av likabehandlingsplanen.
- Koppla "Tillsammans-materialet" med likabehandlingsplanens innehåll
- Trygghetsvandring där det som dyker upp tas upp i fritidsrådet.

Uppföljning, utvärdering och revidering

Vi följer upp målen i likabehandlingsplanen på personalmöte i december, och genomför sedan en större utvärdering i slutet av läsåret. Resultatet av utvärderingen och kartläggningarna skrivs in i kvalitetsredovisningen. Detta blir sedan underlag för revidering av likabehandlingsplanen för nästkommande läsår.

Referenser

Skolverket; *Lgr 11*

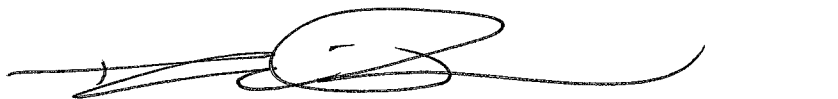
Skolverket (2009); *Skolverkets allmänna råd och kommentarer, För att främja likabehandling och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.*

DO, BEO, Skolinspektionen (2009); *Förebygga diskriminering och kränkande behandling, Främja likabehandling.*

SFS (2010:699); *Skollagen kap 14 a*

SFS (2008:567); *Diskrimineringslagen*

I enlighet med beslut vid ledningsgruppsmöte 2016-12-01

Malin Olsson
Rektor
Uppsala Enskilda Skola

Bilaga 1

Handlingsplan för Trygghetsteamet.

Teamet består av: Joakim Heneskär-Bucht, klasslärare, Paula Anttila Pettersson, klasslärare/speciallärare.

I händelse av att ett mobbningsfall uppstår, behöver teamet snabbt enas om vem/vilka i teamet som ansvarar för samtalen med eleverna. Eftersom det är mycket viktigt för hela skolan att problemet snabbt blir löst behöver alla, på kort varsel, kunna vikariera för samtalsledaren/na.

Klassläraren och/eller fritidspersonalen är de som sannolikt först får reda på om någon misstänkt mobbning förekommer. De ansvarar för att meddela Trygghetsteamet, så att handlingsplanen så snabbt som möjligt kan sättas igång.

Utgångspunkten i samtalen med mobbare och offer är att vi har ett gemensamt problem som vi måste lösa (se Anatol Pikas "Gemensamt-bekymmer-metoden").

1. Får kännedom om mobbning – t ex genom samtal med den mobbade, klasskamrater, observationer från skolgården, föräldrar osv.
2. Samtal med den sannolika initiativtagaren. Exempel på öppningsreplik: "Jag har hört att ni har varit lite tuffa mot ..." Samtalet ska vara förtroendeingivande och inte anklagande. Vi har ett gemensamt problem och det måste vi lösa tillsammans. Samtalet avslutas inte förrän vi har kommit fram till förslag på lösning på detta problem.
3. Fortsatta enskilda samtal med medlöpare, där de får komma med förslag på hur de kan bidra till att lösa problemet.
4. Samtal med den mobbade, där eleven får berätta hur han/hon upplever situationen. Samtalsledaren lyssnar och känner in om eleven är oskyldig eller om det har funnits med en provokation. Beroende på situationen kan en handlingsplan upprättas, om det finns något som den mobbade kan göra för att förändra situationen. Samtalsledaren bedömer om det är möjligt att föra samman den mobbade med mobbarna, och förbereder den mobbade för ett gruppsamtal.
5. Information till berörda föräldrar om det fortsatta arbetet.
6. Gruppsamtal med mobbarna. Detta samtal blir lösningsfokuserat, där vi kommer fram till ett förslag till ett kontrakt. Kontraktet ska syfta till att eleverna ska kunna hantera situationen och hitta förhållningssätt till varandra som fungerar för alla parter.
7. Toppmöte – ett möte där fd mobbare och den fd mobbade träffas. Vid detta möte upprättas kontraktet som skrivs under av alla parter. Därmed förbinder sig eleverna att följa kontraktet. Vi bestämmer också vad som händer om kontraktet inte följs.
8. Uppföljning och kontroll. Korta, regelbundna samtal med gruppen om hur kontraktet efterföljs. "Hur känns det?" Bilaga 2

Värdegrund för Uppsala Enskilda Skola

Unika

Alla är olika för ingen är som du, men alla är lika mycket värda.

Engagerade

Vi bryr oss om varandra och hjälps åt på olika sätt. Vi är engagerade i vårt arbete och tar ansvar.

Självständiga

Man ska göra det bästa man kan. Man ska stå för vad man tycker och tro på sig själv.

Bilaga 3

Likabehandlingsarbetet på UES 2016/17

Trygghetsteamet består av Joakim Heneskär-Bucht, klasslärare, Paula Anttila Pettersson, klasslärare/speciallärare. TT har fastlagda möten en gång/månad och oftare vid behov.

Tidsplan för likabehandlingsarbetet på UES:

Aug TT träffas och lägger upp årets tidsplan.

Sep Likabehandlingsplanen fastställs med nya mål för läsåret.

Elevrådet uppdaterar trivselreglerna.

Okt Implementering av Likabehandlingsplanen för eleverna och föräldrar.

Nov

Dec TT utvärderar höstterminens arbete.

Jan Elevrådet/åk 5 deltar i planeringen av Vänskapsveckan (v7)

Feb Vänskapsveckan genomförs och utvärderas.

Feb/Mars Trivselenkät genomförs i alla klasser. Klassläraren ansvarig och lämnar enkäterna till Joakim som ansvarar för sammanställningen.

Mars/April Sammanställning av enkäterna presenteras för personal och elever.

Juni Mål för kommande läsårs likabehandlingsplan upprättas utifrån enkäternas resultat.